

3. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 1277 від 29.10.2013. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (дата звернення: 20.05.2022).
4. Соколов Ю. А. Бюджетная безопасность. *Наука и экономика*: научно-информац. журнал. 2010. № 4(4). С. 45–48.

Ключові слова: національна безпека, фінанси держави, фінансова незалежність, бюджетна безпека.

Key words: national security, state finances, financial independence, budget security.

КОРНУТА ЛЮДМИЛА МИХАЙЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент*

СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУ: МОДЕЛІ ВЗАЄМОДІЇ

На сучасному етапі розвитку суспільства спостерігається тенденція значного підвищення ролі цифрових технологій з огляду на їх стрімкий розвиток та впровадження в усі сфери життя. Перехід до цифрової економіки та цифрового управління сприяє підвищенню застосування інформаційно-комунікаційних технологій у роботі органів публічної влади. Зважаючи на перехід на новий якісний рівень системи публічного управління, висуваються нові вимоги до компетенцій державних службовців, які повинні відповідати потребам цифрової трансформації та доповнювати традиційні знання, вміння та навички. Адже для підвищення ефективності державного управління та ефективного функціонування електронного уряду необхідні нові підходи до формування компетенцій кадрового складу на держслужбі, тому що сучасний державний службовець повинен бути готовим до інновацій, мати знання та навички, що відповідають потребам цифрової економіки та сталому розвитку держави в усіх сферах публічного управління. Електронний уряд можна охарактеризувати як використання у державних структурах інформаційно-комунікаційних технологій на тлі проведення організаційних реформ та формування у державних службовців навичок, спрямованих на поліпшення функціонування держструктур та підвищення рівня надання ними послуг. У такому разі, у зазначеному контексті важлива роль навичок держслужбовців в інформаційно-комунікаційній сфері, котрі дійсно здатні вплинути на якість роботи державних органів та організацій. Активним учасником впровадження цифровізації в Україні на публічному рівні сьогодні є Міністерство

цифрової трансформації України [2]. Варто також зазначити, що в Україні розвиток електронного урядування почалося зі схваленням Концепції розвитку електронного урядування в Україні. Власне Концепція закріпила поняття та основи впровадження та розвитку електронного урядування [1]. Поряд із цим, не дивлячись на те, що у Концепції закріплено поняття електронного урядування, проте і до цього часу на нормативному рівні в Україні не має чіткого та єдиного розуміння електронного уряду. Тому, категорію «електронний уряд» умовно можна розглядати у вузькому та широкому значенні.

Відповідно до вузького підходу електронний уряд варто розглядати як використання органами державної влади інформаційних технологій у процесі своєї діяльності. Згідно з цим підходом, не передбачаються зміни якісного складу функцій, що виконують органи влади, а змінюється лише форма за допомогою, якою вони взаємодіють з громадянами, організаціями та бізнесом. Таким чином, варто зазначити, що саме собою впровадження інформаційних технологій не сприяють підвищення ефективності публічного управління, тому вбачається, що більш актуальним буде вважатися широкий підхід до визначення електронного уряду. У свою чергу, відповідно до широкого підходу, електронний уряд варто розглядати як принципово новий форма організації діяльності органів державної влади, яка забезпечує новий рівень зручності та оперативності отримання інформації а також державних послуг громадянами та організаціями за рахунок широкого застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Важливо зазначити, що в рамках цього підходу перехід публічного управління до електронного уряду передбачає не просто інформатизацію всіх процесів, а саме якісно новий рівень використання органами державної влади IT-технологій, які дозволять реалізувати нові моделі взаємодії держави із суспільством.

Важливо такі моделі взаємодії визначити для розуміння основних напрямків подальшого розвитку. Так, варто визначити наступні моделі взаємодії: 1) модель G2 C (government to citizens) передбачає взаємодію між державою та громадянами. Основна мета модернізації цього виду взаємовідносин у тому, щоб скоротити і спростити процес виконання деяких видів операцій за рахунок використання веб-порталів (наприклад, оплата податків, подання заяви на видачу допомоги тощо); 2) модель G2 B (government to business) передбачає взаємодію між державою та бізнесом. Така взаємодія передбачає використання інформаційної відкритості держави для бізнесу, а також взаємовідносини щодо державних закупівель, а також участь у процедурі оцінки регулюючого впливу; 3) G2 G (government to government) передбачає взаємодію між різними гілками державної влади [3, с. 83]. Така модель становить головну основу електронного уряду, так як саме ця модель орієнтована на інформатизацію усіх управлінських процесів в органах публічної влади, використання спеціалізованих комп'ютерних систем, спрямованих на електронну взаємодію між різними структурами.

Проте, варто не забувати, що ефективність впровадження процесів цифровізації залежить не лише від впроваджених моделей взаємодії чи нормативного урегулювання цього питання. Вкрай важливим є здобуття практичних навичок користування такими новітніми інструментами, що мають мати як публічні службовці, так і пересічні громадяни. Задля розуміння процесу та активної реалізації власних прав та інтересів. Підводячи підсумок варто зазначити, що електронний уряд в Україні перебуває у безперервному розвитку, а також є важливим інструментом для розвитку цифровізації усіх сфер суспільного життя, що вимагає перегляд цифрових навичок у першу чергу публічних службовців. На сьогодні уже назріла тенденція до підготовки кадрів для цифрового публічного управління. Розроблено цілі програми, курси та тренінги. Знання у сфері цифровізації є популярними напрямками підвищення кваліфікації у державних службовців. Однак, нажаль, реалії сьогодення, активні військові дії країни агресора не сприяють такому розвитку. Питання безпеки переважають сьогодні над прагненням до професійного розвитку та удосконалення. Також варто пам'ятати, що інформаційні технології не є статичними та швидко зазнають змін, в результаті існуючі вимоги до публічних службовців перестають бути актуальними у період цифрової трансформації та потребують постійного моніторингу зі сторони відповідних суб'єктів.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного врядування : Розпорядження Кабінету Міністрів від 20.09.2017 р. № 649-р / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
2. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України. Офіційний сайт. URL: <https://thedigital.gov.ua/> (дата звернення: 30.05.2022 р.).
3. Digital Transformation and Public Services. URL: https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/24567/9780367333430_text17oktober.pdf?sequence=1 (дата звернення: 30.05.2022 р.).

Ключові слова: публічне управління, публічні службовці, електронний уряд, цифровізація, сучасне управління.

Key words: public administration, public servants, e-government, digitalization, modern administration.